

Tack för att du lämnar synpunkter på vattenmyndigheternas samrådsmaterial!

Nu är det dags att tycka till om de kommande sex årens vattenförvaltning. Synpunkter kan lämnas på förslag till *förvaltningsplan, åtgärdsprogram, föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster och delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka för ett eller flera av Sveriges vattendistrikt.*

Tillsammans värnar vi vattnets värden

Det här Word-dokumentet är framtaget som ett verktyg för dig som arbetar i en kommun eller annan organisation där synpunkter på samrådsmaterialet kan komma från flera personer. Vi ser helst att ni skickar in synpunkterna på samrådsmaterialet via webbenkäten. Genom att du använder webbenkäten underlättar du hanteringen av inkomna samrådssvar och vi kan fokusera på att förbättra innehållet i dokumenten. Webbenkäten hittar du på <https://webropol.com/s/vattensamrad>

Dina synpunkter ska ha kommit in till vattenmyndigheterna senast den 30 april 2021.

Formuläret är uppdelat i flera avsnitt:

- Uppgifter om dig som besvarar frågorna
- Vilket eller vilka vattendistrikt synpunkterna gäller
  1. Frågor om förslag till förvaltningsplan
  2. Frågor om förslag till åtgärdsprogram
  3. Frågor om föreskrift om miljökvalitetsnormer
  4. Frågor om förslag till delförvaltningsplan med åtgärder mot torka och vattenbrist
  5. Frågor om tillhörande bilagor till samrådsmaterialet
  6. Fråga om miljökonsekvensbeskrivning
  7. Övriga synpunkter

Om du vill lämna synpunkter på bedömningar av enskilda vattenförekomster och åtgärdsförslag för dessa kan du göra det direkt i Vatten Informations System Sverige, [VISS](#).

Instruktioner

Du kan lämna synpunkter på alla delar av materialet men det är inte nödvändigt att svara på alla frågor för att kunna skicka in svar. Välj ut de delar som du eller din organisation är berörda av. Som ett stöd för att underlätta processen med att ta fram synpunkter finns alla frågor samlade i detta Word-dokument. Ett tips är att arbeta i Word-dokumentet och sedan kopiera in svaren i webbenkäten på aktuellt ställe. På www.vattenmyndigheterna.se/samrad hittar ni webbenkäten, adresser samt allt samrådsmaterial.

För kännedom så visar denna Word-enkät samtliga frågor för samtliga vattendistrikt. I webbenkäten kommer endast de frågor visas som hör till det eller de vattendistrikt som du valt att svara för.

Mer information om hur vi hanterar personuppgifter och handlingar som kommer in till vattenmyndigheterna finns på vattenmyndigheternas webbplats ([länk](#)).

Uppgifter om dig som besvarar frågorna

Ange vilken typ av organisation du representerar: *

- **Kommun**
- Länsstyrelse
- Central myndighet
- Vattenorganisation (vattenråd/vattenvårdsförbund)
- Region
- Intresseorganisation
- Branschorganisation
- Företag
- Privatperson
- Övriga

Ange typ av övrig organisation:

Namn på organisation: **Haninge kommun**

Kontaktperson: **Marie Amid**

E-post: marie.amid@haninge.se

Vilket eller vilka vattendistrikt synpunkterna gäller

Sveriges fem vattendistrikt.

Ange vilket/vilka vattendistrikt synpunkterna gäller *

Bottenvikens vattendistrikt

Bottenhavets vattendistrikt

Norra Östersjöns vattendistrikt

Södra Östersjöns vattendistrikt

Västerhavets vattendistrikt

1. Förslag till förvaltningsplan för vatten 2021–2027

Ange dina synpunkter per kapitel i förvaltningsplanen under respektive rubrik.

1.1 Synpunkter på kapitel 1 – Inledning:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.2 Synpunkter på kapitel 2 – Beskrivning av vattendistriktet:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.3 Synpunkter på kapitel 3 – Tillstånd och påverkan i vattendistriktet:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.4 Synpunkter på kapitel 4 – Miljöövervakning:

Kommentar 1: Ansvarsfördelningen gällande vem ska ansvarar för exempelvis vattenprovtagning där data saknas i flera vattenförekomster borde vara tydligare. Om det är kommunerna som ska finansiera och genomföra detta behöver det förtydligas. I dagsläget finns det viss förvirring vad som är exempelvis länsstyrelsens ansvar inom miljöövervakningen och vad som är kommunernas.

1.5 Synpunkter på kapitel 5 – Vatten i ett förändrat klimat:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.6 Synpunkter på kapitel 6 – Ekonomisk analys av vattenanvändning och vattentjänster:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.7 Synpunkter på kapitel 7 – Miljökvalitetsnormer för vatten:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.8 Synpunkter på kapitel 8 – Sammanfattning av åtgärdsprogrammet:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.9 Synpunkter på kapitel 9 – Delaktighet i arbetet med vattenförvaltning:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.10 Synpunkter på kapitel 10 – Vattenförvaltning 2021–2027:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.11 Sammanfattar förvaltningsplanen vattenförvaltningsarbetet på ett bra sätt?

Exempel på frågeställning: Vad kan förbättras?

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

1.12 Övergripande synpunkter på förslag till förvaltningsplan:

Kommentar 1: Gäller information och krav på åtgärder inom jordbrukssektorn där kommunen ofta saknar rådighet. Jordbrukens påverkan på vattnet är en erkänd problematik gällande

frisättning av näringsämnen. Kommunen rör sällan över jordbrukens åtgärdsbehov (utöver tillsynen). Samtidigt har kommunerna ett övergripande ansvar att MKN uppnås inom kommungränsen. Detta riskerar att försvåra vattenförvaltningsarbetet. Jordbrukssektorn måste samverka mer och ta fram planer på vattenförbättrande åtgärder tillsammans med kommunen för att nå målen om övergödning. Jordbrukets behov av åtgärdsarbete bör förtydliga i samrådsmaterialet och att samverka med kommunen i respektive avrinningsområde behöver förbättras från jordbrukssidan. Gäller även mindre jord- och hästbruk.

2. Förslag till åtgärdsprogram för vatten 2021–2027

Ange dina synpunkter på åtgärdsprogrammet.

Synpunkter på förslag till åtgärder riktade till myndigheter och kommuner

Här finns möjlighet att lämna förslag till förbättringar, förändringar kring respektive åtgärd riktad till myndigheter och kommuner. Det finns möjligheter att lämna synpunkter på alla delar av materialet, men det är inte nödvändigt att svara på alla frågor. Välj ut de delar som du eller din organisation känner er berörda av.

De synpunkter som lämnas blir en del i den fortsatta dialogen med kommuner och myndigheter. Vi önskar särskilt att länsstyrelser, kommuner och Försvarsinspektören för hälsa och miljö kommenterar på åtgärder om vägledning (tillsyn och rådgivning), inom de områden som är relevanta för sin myndighet.

2.1 Motsvarar åtgärden behovet?

Lämna synpunkter på de åtgärder som berör din organisation/verksamhet. Välj ett av tre svarsalternativ och motivering när åtgärden inte motsvarar behovet.

Svarsalternativen är: Ja (åtgärden motsvarar behovet), Nej, åtgärden är mer omfattande än vad som behövs *eller* Nej, viktiga delar saknas i åtgärden.

Motivering: Motivera svaret när åtgärden inte motsvarar behovet (10 000 tecken)

Åtgärderna är:

1. Alla åtgärdsmyndigheter 1

Kommentar 1: Nej, viktiga delar saknas i åtgärden; Kommunen instämmer i att tillsynen är ett prioriterat område för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas enligt vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Samtidigt får kommunen rapporter från kommunens tillsynsansvariga att man inte ens hinner inkomma med synpunkter på Vattenmyndighetens remiss på grund av resursbrist. Detta anses vara ett mycket tydligt exempel på att fler och mer resurser behöver nå kommunernas

tillsynsverksamhet för att vi ska ha en chans att nå kravet på god vattenstatus till senast år 2027.

2. Alla åtgärdsmyndigheter 2

3. Boverket 1
4. Försvarsinspektören för hälsa och miljö 1
5. Försvarsinspektören för hälsa och miljö 2
6. Försvarsinspektören för hälsa och miljö 3
7. Försvarsinspektören för hälsa och miljö 4
8. Havs- och vattenmyndigheten 1
9. Havs- och vattenmyndigheten 2
10. Havs- och vattenmyndigheten 3
11. Havs- och vattenmyndigheten 4
12. Havs- och vattenmyndigheten 5
13. Havs- och vattenmyndigheten 6
14. Havs- och vattenmyndigheten 7
15. Havs- och vattenmyndigheten 8
16. Havs- och vattenmyndigheten 9
17. Jordbruksverket 1
18. Jordbruksverket 2
19. Jordbruksverket 3
20. Jordbruksverket 4
21. Jordbruksverket 5
22. Jordbruksverket 6
23. Kammarkollegiet 1
24. Kemikalieinspektionen 1
25. Läkemedelsverket 1
26. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap 1
27. Naturvårdsverket 1
28. Naturvårdsverket 2
29. Naturvårdsverket 3
30. Naturvårdsverket 4
31. Naturvårdsverket 5
32. Naturvårdsverket 6
33. Naturvårdsverket 7
34. Naturvårdsverket 8
35. Naturvårdsverket 9
36. Skogsstyrelsen 1
37. Skogsstyrelsen 2
38. Skogsstyrelsen 3
39. Statens geotekniska institut 1
40. Sveriges geologiska undersökning 1
41. Trafikverket 1
42. Länsstyrelserna 1

43. Länsstyrelserna 2
44. Länsstyrelserna 3
45. Länsstyrelserna 4
46. Länsstyrelserna 5
47. Länsstyrelserna 6
48. Länsstyrelserna 7
49. Länsstyrelserna 8
50. Länsstyrelserna 9
51. Länsstyrelserna 10
52. Länsstyrelserna 11
53. Länsstyrelserna 12
54. Regionerna 1
55. Kommunerna 1

Kommentar 1: Nej, viktiga delar saknas i åtgärden. Gällande s. 136 kommunens åtgärd 1 om förvaltningsövergripande vattenplanering avseende grundvattenplanering. Överblicken gällande grundvatten och dess kvalitet och kvantitet är något som saknas hos flertalet kommuner idag. Ett planeringsverktyg för framtagandet av denna information bör finnas redan i översiktsplanen och/eller kommunens övergripande vattenplan. Här anser kommunen att länsstyrelsen tar en ledande roll och tar fram en vägledning för "kommunal strategisk grundvattenplanering" tillsammans med kommunerna så att vi tar fram liknande underlag på liknande sätt - exempelvis inom Life IP projektet. Även finansieringen för att ta fram grundvatteninformation i kommunerna behöver förtydligas och utvecklas. I skrivandets stund är det fortfarande oklart om länsstyrelsen i Stockholm erhåller finansieringsmöjligheter för kommunerna för framtagande av grundvattenberäkningar från Havs- och vattenmyndigheten. Detta ser kommunen som en förutsättning för att kunna genomföra arbetet.

Kommentar 2; "Detta eftersom det som sker uppströms ofta påverkar vattenkvalitén nedströms. Tillrinningsområde för grundvatten är ofta samma som avrinningsområdet för ytvatten men kan skiljas åt varför detta behöver uppmärksammas i planeringen."

Nej, viktiga delar saknas i åtgärden:

För att detta ska kunna genomföras på ett bra sätt krävs en del vägledning i hur undersökningar ska genomföras och med vilka metoder. En standardisering för att effektivt kunna jämföra data.

56. Kommunerna 2

Kommentar 1: "Behov av åtgärder vid reningsverken som minskar belastning av näringsämnen finns därför fortsatt. Hur långtgående åtgärderna skall vara vid reningsverk kan dock variera stort mellan vattenförekomster beroende på reningsverkets prestanda, vilka åtgärder som finns att genomföra, påverkanssituationen i övrigt och avståndet till god status."

Nej, viktiga delar saknas i åtgärden:

Ett stort antal avloppsreningsverk är i behov av renoveringar och uppgraderingar. Ofta har reningsverk svår att nå upp till den nödvändiga reningsnivån utan att genomföra extremt kostsamma åtgärder. Det som saknas i texten är en problematisering kring frågan om utsläppen från reningsverken som idag har en för stor inverkan på recipienten. Att dessa eventuellt kan tillåtas ha högre utsläppsnivåer än andra verksamhetsutövare, och hur en sådan fördelnings skulle kunna se ut. Detta för att sänka tillåtna utsläppshalter från andra icke-samhällsviktiga funktioner ge dessa "utsläppsrättigheter" till samhällsviktiga verksamheter.

57. Kommunerna 3**58. Kommunerna 4**

Kommentar 1: "Åtgärden ska så långt som möjligt hänvisa till Vatteninformationssystem Sverige (VISS), som planeringsunderlag."

Nej, viktiga delar saknas i åtgärden:

För att VISS ska kunna användas som planeringsunderlag i högre utsträckning behöver online-verktyg, guider och metodbeskrivningar göras betydligt bättre så att det på ett enkelt sätt går att jobba med frågan på en effektivt och relativt standardiserat sätt.

Kommentar 2: "2014 gav Havs- och vattenmyndigheten ut en vägledning för kommunal VA-planering (Havs- och vattenmyndigheten, 2014). Syftet med vägledningen är att underlätta kommunernas planering för en trygg och hållbar VA-försörjning."

Nej, viktiga delar saknas i åtgärden:

Efter Weserdomen 2016 har ett flertal texter blivit högst inaktuella gällande MKN och VA-planering. För att dessa ska kunna användas som tänkt är viktigt att de uppdateras när avgörande domar eller dylikt kommer. Utan att uppdatera dessa dokument kan de ej fullt ut användas.

59. Kommunerna 5

Kommentar 1: "En viktig del inom VA-planering är också att säkra vattenförsörjningen. Det handlar om att säkra befintliga vattentäkter genom förebyggande åtgärder som att vattenskyddsområden inrättas och hålls uppdaterade men även att säkra potentiella framtida vattentäkter."

Nej, viktiga delar saknas i åtgärden:

-Det är positivt att det även står att VA-planeringen också handlar om att säkra dricksvattenförsörjningen, och att detta då gäller både enskild och kommunal vattenförsörjning. Detta är en av de mest centrala och kritiska frågorna, påverkan på vattenförekomster från enskilda avlopp går att bygga bort nästan helt med rätt val av teknik, medan vattenmängden inte går att påverka.

-Ett stöd i möjligheten att kunna ställa krav på fastighetsägare när det gäller tex vattenbesparande tekniker till exempel vakuumpoletter och även regnvatteninsamling skulle vara önskvärt. I dagsläget går det inte att ställa sådana krav utan det kan bara ges som rekommendation. Regnvatteninsamling kan i detta avseende även innebära en viss lösning för dagvattenöversvämningar.

60. Kommunerna 6

2.2 Övriga synpunkter på åtgärder:

Kommentar 1: Nej, viktiga delar saknas i åtgärden; På s 137 i förslag till åtgärdsprogram gällande förvaltningsövergripande vattenplanering "Ett exempel är Vatteninformationssystem Sverige (VISS), där information om vattenförekomsternas tillstånd och påverkan finns tillgängliga": I VISS finns det mer att önska gällande grundvatteninformationen. Merparten av den grundvatteninformationen som finns i VISS saknar dataunderlag för bedömningsgrunder gällande kvantitet och kvalitet – ändå gestaltas grundvattenförekomster i VISS som Gröna = god kvantitativ och kvalitativ status. Förslag är att färgen ändras till ex. röd i de fall då data saknas eller är outredd vilket

gäller för merparten av grundvattenförekomsterna. Den gröna färgen tenderar till att skapa missförstånd när ovana tjänstepersoner använder VISS som ett planeringsverktyg (som ligger till grund för planer och beslut) och utan bättre vetande tolkar den gröna färgen på en outredd och potentiellt tärd grundvattenförekomst som OK. Detta kan leda till att grundvattnet försämras ytterligare och/eller att miljö kvalitetsnormerna för vatten riskerar att inte följas. Denna kommentar kan även kopplas till kommunernas åtgärd 4 om fysisk planering (under Motivering på s. 151)

Kommentar 2: Gällande Havs- och vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering (Havs- och vattenmyndigheten, 2014). Nej, viktiga delar saknas i åtgärden: -Rapporten har flera brister och är idag inte aktuell i flera avseenden. En uppdatering är angeläget.

Kommentar 3: Nej, viktiga delar saknas i åtgärden: Åtgärdsarbetet kan vara problematisk och tungrodd apparat när dessa sammanfaller med markavvattningsföretag. Kommunen vill göra vattenmyndigheten uppmärksam på att bättre och enklare stöd för omprövningar av markavvattningsföretag önskas och att markavvattningsföretag som inte fyller någon funktion idag tas bort.

2. Förslag till åtgärdsprogram för vatten 2021–2027

Frågorna 2.3 – 2.10 rör åtgärdsprogrammets kapitel 3.

2.3 Synpunkter på avsnitt 3.1 – Sammanfattning av analysen:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

2.4 Synpunkter på avsnitt 3.2 – Nyttan av att genomföra åtgärdsprogrammet:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

2.5 Synpunkter på avsnitt 3.3 – Kostnader för att genomföra åtgärdsprogrammet:

Kommentar 1: Finansieringen av Vattenförvaltningsarbetet

Mer resurser behövs för att kunna nå MKN för vatten. Haninge kommun liksom många andra kommuner behöver ökade resurser både ekonomiska och personella för att klara att nå målen om god ekologisk status. Lokalt åtgärdsprogram för vatten som kommunen arbetar fram visar

att vattenmyndighetens förväntade åtgärds kostnader är mycket underskattade. Det är mycket positivt med satsningar som LOVA och LONA där bidragsandelen för våtmarker och åtgärder och underlag kopplat till övergödningsproblematik har höjts. Vi ser dock att det är mycket viktigt att det även satsas medel på personella resurser för att komma igång med åtgärdsarbetet. Behovet av exempelvis åtgärdssamordnare som kan projektleda hela åtgärdsarbetet är stort. För kommunerna är det svårt att hinna med alla delar i vattenförvaltningsarbetet, miljöövervakning och framtagande av åtgärder och annat administrativt tar mycket av resurserna och arbetet med de konkreta åtgärderna kommer inte igång. Det är mycket angeläget att konkreta åtgärder påbörjas i god tid och att åtgärdstakten ökar. Kommunen står inför enorma utmaningar dessa utmaningar behöver uppmärksammas.

2.6 Synpunkter på avsnitt 3.4 – Fördelning av kostnader per aktör:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

2.7 Synpunkter på avsnitt 3.5 – Befintlig finansiering av vattenvårdande åtgärder:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

2.8 Synpunkter på avsnitt 3.6 – Osäkerhets- och känslighetsanalys:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

2.9 Synpunkter på avsnitt 3.7 – Slutsatser:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

2.10 Lämna dina synpunkter på konsekvensanalysen:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

3. Föreskrift om miljö kvalitetsnormer

Denna del innehåller frågorna 3.1 – 3.3 och rör föreskriften om miljö kvalitetsnormer (MKN).

3.1 Fungerar det att använda underlaget för normen som finns i VISS?

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

3.1 a Fungerar det att använda underlaget för normen som finns i VISS i arbetet som åtgärdsmyndighet?

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

3.1 b Fungerar det att använda underlaget för normen som finns i VISS i miljöprövningar?

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

3.1 c Fungerar det att använda underlaget för normen som finns i VISS vid fysisk planering?

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

3.2 Framgår det tydligt hur miljö kvalitetsnormerna för vatten är satta?

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

3.3 Övergripande synpunkter på föreskrift om miljö kvalitetsnormer:

Kommentar 1: För ex vattenförekomsterna Husbyån (SE655850-163256) och Vitsån (SE655625-163078) är den övergripande miljökvalitetsnormen god ekologisk status till 2033. Men i beskrivningen där alla kvalitetsfaktorer beskrivs för sig och vilken MKN som gäller framgår att det endast är parametrarna påväxt-kiselalger och näringsämnen som har tidsfrist till 2033, resterande kvalitetsfaktorer gäller fortfarande 2027. Därav vore det mer rimligt att den övergripande MKN är 2027.

Kommentar 2: gällande grundvattenförekomsterna;

Positivt att kopplingen till Ytvattenförekomst/-er som är beroende av en grundvattenförekomst syns i VISS. Detta underlättar arbetet med lokala åtgärdsprogram och lyfter helhetsperspektivet som är helt avgörande inom vattenförvaltningsarbetet. Detta gäller även för fliken ” Del av det hydrologiska nätverket” där VISS bidrar till en helhetsbild av avrinningsområden och vilka vattenförekomster som ingår.

4. Delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka

Här kan du lämna synpunkter för den eller de vattendistrikt som valts att lämna synpunkter för enligt sidan 3 i detta Word-dokument.

4.1a Synpunkter på Bottenvikens delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

4.1b Synpunkter på Bottenhavets delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

4.1c Synpunkter på Norra Östersjöns delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

4.1d Synpunkter på Södra Östersjöns delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

4.1e Synpunkter på Västerhavets delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och torka:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5. Bilagor till samrådsmaterialet

I frågorna 5.1 – 5.5 anger du dina synpunkter på förvaltningsplanens bilagor 1–5.

5.1 Synpunkter på Bilaga 1 – Ordlista:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.2 Bilaga 2 – Administrativ information om vattendistriktet:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.3 Bilaga 3 – Register över utsläpp och spill:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.4 Bilaga 4 – Riskhanteringsplaner enligt översvämningsförordningen:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.5a Bilaga 5a – Krav enligt vattenförvaltningsordningen i Bottenvikens vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.5b Bilaga 5b – Krav enligt vattenförvaltningsordningen i Bottenhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.5c Bilaga 5c – Krav enligt vattenförvaltningsordningen i Norra Östersjöns vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.5d Bilaga 5d – Krav enligt vattenförvaltningsordningen i Södra Östersjöns vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.5e Bilaga 5e – Krav enligt vattenförvaltningsordningen i Västerhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5. Bilagor till samrådsmaterialet

På frågorna 5.6a – 5.10 anger du synpunkter på förvaltningsplanens bilagor 6–10. Här kan du lämna synpunkter för den eller de vattendistrikt som valts att lämna synpunkter för enligt sidan 3 i detta Word-dokument.

5.6a Bilaga 6a – Vattenförekomstindelning och typning i Bottenvikens vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.6b Bilaga 6b – Vattenförekomstindelning och typning i Bottenhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.6c Bilaga 6c – Vattenförekomstindelning och typning i Norra Östersjöns vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.6d Bilaga 6d – Vattenförekomstindelning och typning i Södra Östersjöns vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.6e Bilaga 6e – Vattenförekomstindelning och typning i Västerhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.7a Bilaga 7a – Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen i Bottenvikens vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.7b Bilaga 7b – Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen i Bottenhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.7c Bilaga 7c – Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen i Norra Östersjöns vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.7d Bilaga 7d – Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen i Södra Östersjöns vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.7e Bilaga 7e – Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen i Västerhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.8a Bilaga 8a – Övervakningsprogram för Bottenvikens vattendistrikt 2016–2021:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.8b Bilaga 8b – Övervakningsprogram för Bottenhavets vattendistrikt 2016–2021:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.8c Bilaga 8c – Övervakningsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2016–2021:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.8d Bilaga 8d – Övervakningsprogram för Södra Östersjöns vattendistrikt 2016–2021:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.8e Bilaga 8e – Övervakningsprogram för Västerhavets vattendistrikt 2016–2021:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.9a Bilaga 9a – Samarbete över gränserna i Bottenvikens vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.9b Bilaga 9b – Samarbete över gränserna i Bottenhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.9c Bilaga 9c – Samarbete över gränserna i Västerhavets vattendistrikt:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.10 Bilaga 10a – Joint Plan Torneälven:

För dig som svarar för detta vattendistrikt - Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5. Bilagor till samrådsmaterialet

Här anger du synpunkter på bilagor som hör till åtgärdsprogram och föreskrift om miljökvalitetsnorm.

5.11 Synpunkter på åtgärdsprogrammets bilaga 1:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.12 Synpunkter på föreskrift om miljökvalitetsnormers bilaga 1–3:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

5.13 Synpunkter på föreskrift om miljökvalitetsnormers bilaga 4:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

6. Miljökonsekvensbeskrivning av vattenförvaltningens åtgärdsprogram 2021–2027

Här kan du lämna övriga synpunkter och kommentarer på miljökonsekvensbeskrivning. Miljökonsekvensbeskrivningen kommer inte att ändras efter samrådet. Vattenmyndigheten kommer att ta hänsyn till synpunkter som kommit in vid beslut om att fastställa åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljökonsekvensnormer.

6.1 Synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen:

Skriv text här som du kopierar in i webbenkät

(10 000 tecken)

7. Övriga synpunkter

Här kan du lämna övriga synpunkter och kommentarer på förvaltningsplanen, åtgärdsprogrammet, föreskriften om miljökvalitetsnormer, delförvaltningsplan med åtgärder mot vattenbrist och bilagorna.

7.1 Ger förvaltningsplanen, åtgärdsprogrammet, bilagor och VISS dig den information du behöver för ditt arbete?

Vad borde kompletteras?

Kommentar 1: "Förbättringsbehov" i VISS

Från 2020 finns en ny flik i VISS som anger förbättringsbehovet. För Haninges vattenförekomster som främst har försämrad status på grund av övergödning innebär detta ett behov av att minska fosforbelastningen till vattenförekomsten. Det är mycket positivt med ett åtgärdsbehov att utgå ifrån denna uppdatering snabbar på arbetet med att ta fram effektiva åtgärder. Det skulle dock vara önskvärt med en mer utförlig beskrivning av hur åtgärdsbehovet har tagits fram. Det framgår att siffran har tagits fram genom modellering av modellen SMED:s modell PLC6.5 men en länk till en mer utförlig beskrivning till vilka parametrar som har används i modellen skulle underlätta kommunens arbete med lokala åtgärdsprogram och att justera åtgärdsbehovet efter lokala förhållanden. Belastningen är även uppdelad i olika kategorier tex Jordbruk 133 kg, Reningsverk 0 kg, Små avlopp 12. Här saknas tex belastning från skog. Kommunen önskar ett förtydligande hur dessa kategorier valts ut och hur ska vi som använder VISS bör tänka kring övriga kategorier.

7.2 Övriga synpunkter på samrådsmaterialet:

Kommentar 1: Synpunkter på val av vattenförekomster:

Fler vatten borde vara vattenförekomster. Det underlättar att hantera alla vatten i ett avrinningsområde om alla lite större vatten är vattenförekomster, de prioriteras/syns mer om de har MKN. Detta förtydligar även vikten av att arbeta avrinningsbaserat och inte bara med vattenförekomsterna.